

Stosunek do rządu w czerwcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Czerwiec okazał się korzystny dla rządzących¹. Po majowym wzroście notowań zarejestrowaliśmy kolejną, niewielką poprawę ocen rządu, jednak sprowadza się ona przede wszystkim do spadku liczby głosów krytycznych.

POPARCIE DLA RZĄDU

Najwyraźniej spadła liczba zadeklarowanych przeciwników rządu: odsetek respondentów z niechęcią odnoszących się do obecnego gabinetu obniżył się z 40% w maju do 35% w czerwcu, czyli o 5 punktów procentowych. Równie niewielu przeciwników rządu notowaliśmy ostatnio w październiku ubiegłego roku. Obecnie liczba przeciwników rządzącego gabinetu jest prawie taka sama, jak liczba jego zwolenników (34%, bez zmian)

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020								2021					
	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach													
Zwolennicy	41	40	41	39	38	33	30	33	33	32	32	33	34	34
Przeciwnicy	33	34	31	35	34	43	45	42	40	43	44	40	40	35
Obojętni	22	23	24	22	25	20	22	20	22	22	21	23	21	27
Trudno powiedzieć	4	3	4	3	3	4	3	4	5	3	3	4	5	4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (373) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

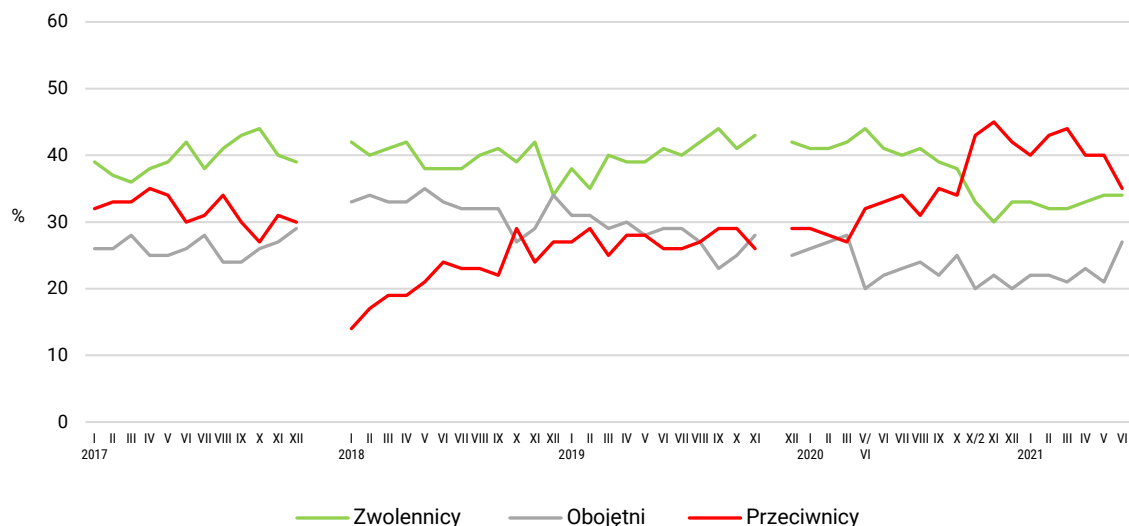
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 7 do 17 czerwca 2021 roku na próbie liczącej 1218 osób (w tym: 60,8% metodą CAPI, 26,7% – CATI i 12,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Najbardziej zdecydowanie obecny rząd popierają osoby religijne, często biorące udział w praktykach religijnych (kilka razy w tygodniu – 70%, raz w tygodniu – 50%), a także respondenci deklarujący prawicowe poglądy polityczne (63%). Tak jak w ubiegłych miesiącach poparcie dla rządu jest związane z wiekiem – im starsi badani, tym większa jest liczba jego zwolenników. Wśród osób najstarszych (powyżej 65 roku życia) do zwolenników obecnego gabinetu zalicza się ponad połowa (56%), w grupie o dekadę młodszej (od 55 do 64 roku życia) nieco mniej (46%). Wśród respondentów w średnim wieku (od 35 do 54 roku życia) odsetek sympatyków rządu mieści się w przedziale od jednej czwartej do jednej trzeciej wskazań. Natomiast wśród ludzi młodych obecny rząd ma poparcie 18% osób w wieku 25–34 lata i tylko 6% w grupie najmłodszych badanych (od 18 do 24 roku życia).

Ponadto rząd częściej wspierają ankietowani mniej wykształceni – z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (48%) oraz zasadniczym zawodowym (47%), a uwzględniając miejsce zamieszkania – częściej mieszkańcy wsi (40%). Sympatia dla obecnego rządu jest większa wśród osób osiągających – według własnych deklaracji – niższe niż średnie dochody na osobę w rodzinie (od 1000 zł do 1499 zł *per capita* – 46%). W grupach społeczno-zawodowych rząd popierają najczęściej emeryci (54%), renciści (49%) oraz rolnicy (44%).

Natomiast najwięcej przeciwników rządzącego gabinetu notujemy wśród osób deklarujących lewicowe poglądy polityczne (70%). Rządowi Prawa i Sprawiedliwości często przeciwni są również respondenci w ogóle nieuczestniczący w praktykach religijnych (63%). Antypatia do rządu rośnie wraz wielkością miejscowości zamieszkania respondentów oraz poziomem ich wykształcenia. Wśród mieszkańców największych miast (powyżej 500 tys. mieszkańców) 57% badanych deklaruje się jako przeciwnicy

rządu, wśród mieszkańców wsi podobne deklaracje składa tylko 23%. Wśród osób z wyższym wykształceniem 51% zalicza się do przeciwników rządzącego gabinetu, zaś wśród badanych z wykształceniem podstawowym bądź gimnazjalnym tylko 15%. Częstość deklaracji niechęci wobec obecnego rządu jest odwrotnie proporcjonalna do wieku. Wśród najmłodszych ankietowanych (18–24 lata) 59% określa się jako przeciwnicy rządu, w grupie o dekadę starszej (25–34 lata) – 43%, w kolejnej zaś (35–44 lata) – 39%. W tych grupach wyraźnie przeważają przeciwnicy rządu, dopiero wśród respondentów w wieku 45–54 lata odsetek przeciwników jest bliski liczby zwolenników rządu (33% przy 34% zwolenników). W kolejnych grupach wyraźnie przeważają już zwolennicy rządu – wśród osób najstarszych (powyżej 65 roku życia) niechęć deklaruje 21%.

W grupach społeczno-zawodowych najczęściej obecną władzę kontestują uczniowie i studenci oraz kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (po 59%), pracownicy administracyjno-biurowi (51%) oraz średni personel i technicy (41%).

Kwestie światopoglądowe oraz związane z nimi sympatie polityczne pozostają silnym wyznacznikiem sympatii lub antypatii do rządu. Znajduje to odbicie w deklaracjach elektoratów poszczególnych ugrupowań politycznych. Zwolenników rządu znajdujemy w ogromnej większości jedynie wśród wyborców Prawa i Sprawiedliwości, Solidarnej Polski i Porozumienia (84%). Elektoraty pozostałych ugrupowań w większości są przeciwnikami rządzącego gabinetu – w czerwcu najbardziej zdecydowanie wyborcy Lewicy (87%), Koalicji Obywatelskiej (79%) i Konfederacji WiN (78%).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	84	1	14	1
Polska 2050 Szymona Hołowni	5	74	20	1
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	5	78	17	0
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	8	79	13	0
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	3	87	10	0

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

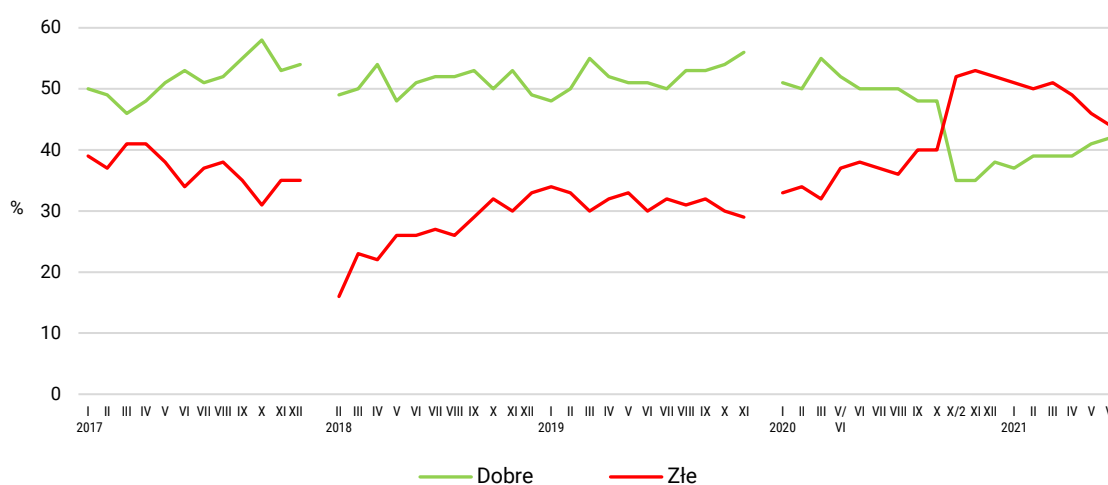
W niewielkim stopniu na plus zmienił się również ogólny bilans działalności rządu. Obecnie ponad dwie piąte dorosłych Polaków pozytywnie ocenia działania rządu od czasu objęcia przezeń władzy (42%, wzrost o 1 punkt procentowy). Nadal minimalnie większy odsetek badanych wystawia im negatywne opinie (44%, spadek o 2 punkty).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020								2021					
	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach													
Dobrze	50	50	50	48	48	35	35	38	37	39	39	39	41	42
Źle	38	37	36	40	40	52	53	52	51	50	51	49	46	44
Trudno powiedzieć	12	13	14	13	12	12	11	10	12	11	10	12	13	14

CBOS

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zróznicowania ocen działalności rządu ze względu na cechy społeczno-demograficzne badanych rozkładają się niemal identycznie jak w przypadku deklaracji politycznego poparcia dla rządu.

Najlepiej działania rządu oceniają osoby o prawicowych poglądach politycznych (71%), często biorące udział w praktykach religijnych (kilka razy w tygodniu – 73%, raz tygodniu – 60%), starsze wiekiem (powyżej 65 roku życia – 61%, od 55 do 64 roku życia – 58%), słabiej wykształcone (z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym – po 56%), mieszkające na wsi (51%).

Natomiast najbardziej krytyczne zdanie na temat poczynań rządu Mateusza Morawieckiego mają osoby o lewicowych bądź centrowych poglądach politycznych (odpowiednio 76% i 56%), respondenci nieuczestniczący bądź uczestniczący sporadycznie w praktykach religijnych (odpowiednio 69% i 52%), badani osiągający dochody powyżej 3000 zł na osobę w rodzinie (61%). Częściej krytyczne zdanie o działalności rządu ma ponadto młodsza część badanej populacji, czyli respondenci w wieku do 44 lat (od 18 do 24 roku życia – 70%, od 25 do 34 roku życia – 53%, od 35 do 44 roku życia – 50% ocen negatywnych), osoby mieszkające w miastach liczących więcej niż 100 tys. mieszkańców

(od 100 tys. do 499 tys. mieszkańców – 55%, powyżej 500 tys. – 61%), lepiej wykształcone (z wykształceniem wyższym – 57%, średnim – 50%),

Wyborcy PiS oraz jego koalicjantów niemal jednogłośnie (94%) pozytywnie oceniają działania podejmowane przez rząd Mateusza Morawieckiego od początku jego działalności. Pozostali są w swych ocenach jednoznacznie krytyczni. Spośród zwolenników partii opozycyjnych najwięcej negatywnych ocen notujemy w elektoratach Koalicji Obywatelskiej (85%) oraz Konfederacji (83%).

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	94	3	4
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	12	80	8
Polska 2050 Szymona Hołowni	11	81	8
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	9	83	8
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	9	85	6

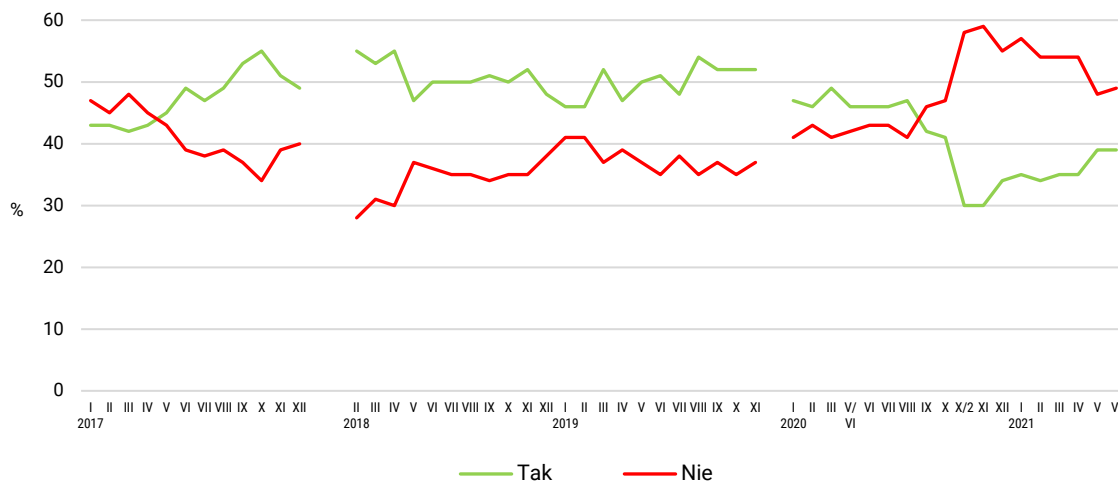
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

W maju oceny polityki gospodarczej obecnego gabinetu poprawiły się w największym stopniu. W czerwcu w tym wymiarze nie odnotowaliśmy poprawy, a nawet minimalnie przybyło pesymistów sądzących, że polityka rządu nie stwarza szans na poprawę sytuacji gospodarczej w Polsce (49%, wzrost o 1 punkt procentowy). Jednocześnie odsetek ocen optymistycznych utrzymał się na tym samym poziomie co w maju (39%). Co ósmy badany nie podejmuje się oceny działalności rządu w tym zakresie (12%, spadek o 1 punkt). Spośród wszystkich wymiarów comiesięcznych ocen opinie o polityce gospodarczej rządu wciąż pozostają najbardziej krytyczne.

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020								2021					
	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
w procentach														
Tak	46	46	47	42	41	30	30	34	35	34	35	35	39	39
Nie	43	43	41	46	47	58	59	55	57	54	54	54	48	49
Trudno powiedzieć	11	11	12	12	12	12	11	11	8	12	11	11	13	12

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Najsilniejsze różnicowania ocen notujemy w zależności od światopoglądu badanych, ich orientacji politycznej i dochodów *per capita*. Politykę gospodarczą gabinetu Mateusza Morawieckiego przychylnie oceniają przede wszystkim osoby religijne – praktykujące kilka razy bądź raz w tygodniu (odpowiednio 71% i 53% ocen pozytywnych), natomiast najbardziej ją krytykują respondenci w ogóle nieuczestniczący w praktykach religijnych lub uczestniczący w nich sporadycznie, tylko kilka razy w roku (odpowiednio 76% i 56% opinii negatywnych). Zwolennicy prawicy w zdecydowanej większości wierzą, że polityka gospodarcza rządu stwarza szanse poprawy sytuacji (67%), natomiast respondenci o lewicowych lub centrowych poglądach politycznych mają negatywną opinię o działaniach rządu w dziedzinie gospodarki (odpowiednio 80% i 64% ocen negatywnych). Ponad połowa osób deklarujących dochody niższe niż średnie (poniżej 2000 zł na osobę w rodzinie) uważa, że polityka gospodarcza rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej (zob. tabelę aneksową 3), natomiast lepiej zarabiający są zdania, że takie nadzieje są złudne. Częściej niż pozostali w sensowność posunięć gospodarczych rządu wierzą osoby starsze, powyżej 55 roku życia, zaś ludzie młodzi i w średnim wieku nie podzielają tego optymizmu. Słabiej wykształceni Polscy (z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym oraz zasadniczym zawodowym) w większości mają zaufanie do polityki gospodarczej rządzącego gabinetu, natomiast badani z wyższym lub średnim wykształceniem w większości wątpią w pozytywne rezultaty tej polityki. Im większa miejscowość zamieszkania, tym mniejsze nadzieje na pozytywne skutki polityki gospodarczej rządu; trzy piąte mieszkańców największych aglomeracji wystawia rządowi negatywne noty w tej dziedzinie, na wsi zaś nadzieje minimalnie przeważają nad krytyką (44%, wobec 42%).

W grupach społeczno-zawodowych o polityce gospodarczej rządu z nadzieją myślą najczęściej renciści (61%), rolnicy (56%) oraz emeryci (55%). Natomiast krytyczni są uczniowie i studenci (78% ocen negatywnych), pracownicy administracyjno-biurowi (68%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (67%), a także osoby bezrobotne (62%), pracownicy usług (61%) oraz średni personel i technicy (60%).

Politykę gospodarczą rządu Mateusza Morawickiego jednoznacznie pozytywnie oceniają wyborcy Prawa i Sprawiedliwości oraz jego koalicjantów: 90% spośród nich uważa, że stwarza ona szanse na poprawę sytuacji gospodarczej. Natomiast elektoraty partii opozycyjnych niemal jednogłośnie wystawiają działaniom rządu w dziedzinie gospodarki negatywne noty – w czerwcu najbardziej krytyczni są wyborcy Koalicji Obywatelskiej i Konfederacji (po 89%).

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana/Pani zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	90	3	7
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	11	86	3
Polska 2050 Szymona Hołowni	10	83	7
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	9	89	2
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	6	89	5

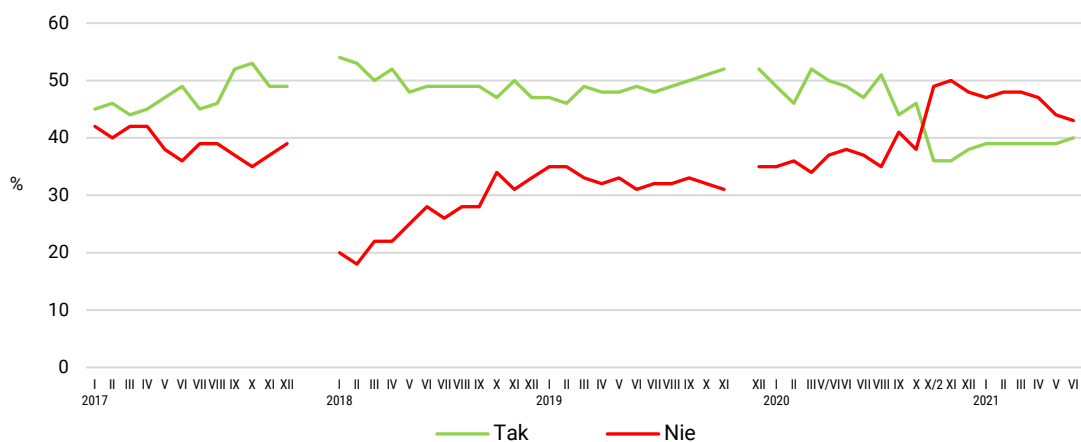
AKCEPTACJA PREMIERA

W czerwcu w społecznym wizerunku premiera obserwujemy tylko bardzo niewielki retusz. Dwie piąte ankietowanych jest zadowolone z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki (40%, wzrost o 1 punkt procentowy), natomiast nieco więcej (43%, spadek o 1 punkt) wyraża z tego powodu niezadowolenie.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020								2021					
	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
w procentach														
Tak	49	47	51	44	46	36	36	38	39	39	39	39	39	40
Nie	38	37	35	41	38	49	50	48	47	48	48	47	44	43
Trudno powiedzieć	13	16	14	15	16	16	14	14	13	13	13	14	16	17

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Stosunek badanych do premiera jest powiązany z ich stosunkiem do rządu, a także z ocenami wyników jego działalności oraz polityki gospodarczej, dlatego podlega podobnym zależnościom społeczno-demograficznym. Zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, najczęściej deklarują osoby o prawicowych poglądach politycznych (70%), blisko związane z Kościołem (praktykujące kilka razy w tygodniu – 79% lub raz w tygodniu – 55%), starsze (powyżej 65 roku życia – 65%, od 55 do 64 roku życia – 55%), słabiej wykształcone (z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym – 57%, zasadniczym zawodowym – 52%) i osiągające niskie dochody – poniżej 2000 zł na osobę w rodzinie (zob. tabelę aneksową 4). W grupach społeczno-zawodowych najbardziej zadowoleni z faktu, że premierem jest Mateusz Morawiecki, są renciści (66%), emeryci (64%) oraz rolnicy (49%).

Natomiast najbardziej krytycznie oceniają Mateusza Morawieckiego na stanowisku premiera osoby o lewicowych i – rzadziej – centrowych poglądach politycznych (odpowiednio 76% i 53% głosów niezadowolenia), nieuczestniczące bądź uczestniczące sporadycznie w praktykach religijnych (odpowiednio 72% i 50%), młode i w średnim wieku (od 18 do 24 roku życia – 73%, od 25 do 34 roku życia – 53%), mieszkające w dużych miastach (od 100 tys. do 499 tys. mieszkańców – 60%, powyżej 500 tys. – 52%), z wykształceniem wyższym (56%) i o najwyższych dochodach *per capita* (58%). Spośród grup społeczno-zawodowych szczególnym krytycyzmem wobec aktualnego szefa rządu wyróżniają się uczniowie i studenci (70%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (61%), średni personel i technicy (58%), pracownicy administracyjno-biurowi (57%), a także pracownicy usługi i robotnicy wykwalifikowani (po 52%).

W elektoratach partyjnych premier może liczyć na sympatię i poparcie wyborców Prawa i Sprawiedliwości, Solidarnej Polski i Porozumienia (91%). Zwolennicy pozostałych ugrupowań w zdecydowanej większości są niezadowoleni, że premierem jest Mateusz Morawiecki. Najbardziej krytyczni wobec tego faktu są obecnie wyborcy Koalicji Obywatelskiej (84% głosów) i Lewicy (84%).

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	91	3	6
Polska 2050 Szymona Hołowni	12	77	11
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	7	82	11
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	5	84	11
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	8	84	8

Po niewielkiej poprawie ocen w maju, w czerwcu, odnotowaliśmy kolejny minimalny wzrost notowań rządu. Obecne oceny urzędującego gabinetu są najlepsze od października ubiegłego roku. Czerwcową poprawa, podobnie jak majowa, sprowadza się niemal wyłącznie do spadku liczby ocen krytycznych. W największym stopniu obniżył się odsetek ogólnych głosów niechęci, czyli liczba zadeklarowanych przeciwników rządu. Zmiany w pozostałych wymiarach ocen są niewielkie.

Opracował

Krzysztof Pankowski